

D. O. VII.

7016/IV

WŁOŃOWO KUJAWSKIE

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII.

Toruń

Prenumerata:
na miejscu mk. 24.500, na prow. mk. 30.000. Za odnośnienie do domu doliczają 5500 mk.
Ogłoszenia za wiersz nonparel:
pierwsza strona 1000 m., druga i trzecia 800 mk., czwarta 8-linowa 350 mk. Ogł. drobne po 600 m. za wyraz, tłust. druk. podwójnie Najm. ogł. 6000 mk. Dla zagran. ceny o 200 proc. wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska, № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosz, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 2-EJ DO 3-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 28. № P. K. O. 61.783.

ZA SPOKÓJ DUSZY

ś. † p.

JANA ROLIŃSKIEGO

B. PREZYDENTA MIASTA WŁOCLAWKA

odbędzie się w dniu 28 lipca r. b. jako w pierwszą przypadającą rocznicę śmierci Jego, nabożeństwo żałobne w kościele OO. Reformatorów o godz. 9-iej rano, o czym zawiadamia swych mieszkańców

MAGISTRAT M. WŁOCLAWKA.

Zarząd Zdrojowiska Siarczanego

„WIENIEC”

SP. Z OGR. ODP.

podaje do wiadomości pp. Udziałowców, że w SOBOTĘ, d. 28 Lipca r. b. o godz. 6-iej wieczorem w sali Tow. Krajoznawczego (Kaliska 1) odbędzie się

Ogólne Zebranie Spółki

na które zaprasza się Pp. Udziałowców i osoby interesujące się Sprawami Zdrojowiska.

Na porządku dziennym kwestja **natychmiastowego uruchomienia kąpieli.**

Polska a Turcja.

W świeżo zawartej umowie polsko-tureckiej jest mowa o „wieczystej przyjaźni”.

W ten sposób między dwoma państwami wskrzeszony i ustalony został na nowo stosunek, zawarowany już przez traktat karłowicki z r. 1699, a potwierdzony na schyłku istnienia Rzeczypospolitej w r. 1777 przez specjalnego posła od Porty, który przybył na dwór Stanisława Augusta, aby „królowi Imci i Rzeczypospolitej Polskiej imieniem monarchy swojego stałą przyjaźń oświadczyć, o czym dwór stambulski przez posła polskiego wzajemnie był zapewniony”, jak podaje ks. Wincenty Skrzetuski w swoim „Prawie politycznym narodu polskiego”.

Niema nikogo w Polsce, ktoby z radością tej wiadomości nie przyjął.

Rzecz bowiem znamienita. Z Turkami toczyliśmy długie i uparte boje. Dużo krwi polskiej popłynęło na rubieżach wschodnich Rzeczypospolitej i dużo krwi tureckiej nasyciło urodzajny czarnoziem Podola. Wyszliśmy z tych bojów w końcu zwycięzcy, a turcy po oświeceniu wiedeńskiej pogodzili się z tem, że półkuli ziemskiej nie może zapanować nad całym

światem. Wreszcie słynny testament Piotra Wielkiego otworzył im w zaraniu XVIII wieku oczy na to, że właściwym „wrogiem dziedzicznym” Turcji jest i pozostanie Rosja, wyciągająca chciwe ręce po Konstantynopol. Odtąd zaczynają się konflikty Turcji z Rosją, jednocześnie zaś utrwała się przyjaźń z Polską, naprzód rzeczywista, potem, po rozbiorach, już tylko „platoniczna”.

I w tym właśnie porozbiorowym okresie nigdy nie zapomniemy Turcji jej stanowiska wobec Polski, nie tylko dlatego, że była ona (obok Stolicy Apostolskiej P. R.) jedynym mocarstwem, które nie potwierdziło swoim podpisem aktów rozbioru i że do ostatka w ceremoniale dworskim podczas przyjęcia ambasadorów państw obcych wymieniany był poseł Rzeczypospolitej, jako ten, który „nie mógł przybyć z powodu nieprzewidzianych przeszkód”, lecz przede wszystkim dlatego, że idea polskiej walki o wolność znajdowała tam zawsze oddźwięk, a emigracja polityczna polska — opiekę i poparcie.

Nie było też przypadkiem to, że Mickiewicz na schyłku swojego wielkiego żywota znalazł się nie gdzie indziej, lecz w Konstantynopolu, gdzie rozwinął chorągiew niepodległości.

Dzisiaj, kiedy Turcja, po wielu ciężkich przejściach, wyzwolona z pod

wpływów niemieckich, które ją wciągnęły w wojnę po stronie państw centralnych, wchodzi na nowo w pełni praw swoich do rodziny narodów, przejętych dobrą wolą utrzymania pokoju europejskiego i powszechnego zagojenia ran, zadanych przez wojnę, my, polacy, witamy ją ze szczególnym zadowoleniem i zainteresowaniem.

Przeciwieństw między nami niema żadnych. Tradycje wzajemnych naszych stosunków są dobre. Pamiętamy, że przodkowie nasi niejednokrotnie na polach bitew „lali wodę na szablę”, jak przyjaciele, w uznaniu wzajemnym swojej rycerskości i bohaterstwa.

Ale jednocześnie, w nowym układzie politycznym, nie jest dla nas obojętny stosunek Turcji, jako państwa, do narodów mahometańskich, wchodzących w skład b. Rosji, oraz mahometan Azji i północnej Afryki.

Stanowisko życzliwej obserwacji ze strony Polski, której interesy mocarstwowe wymagają ogarnienia coraz szerszych horyzontów politycznych i nie mogą zacieśnić się tylko w granicach spraw najbliższych — jest tu konieczne. Przedewszystkiem zaś konieczne jest, abyśmy bliżej poznali Turcję współczesną, możemy bowiem szczerze przyznać się do tego, że znamy ją bardzo niedostatecznie.

Nie wystarczy tu samo nawiązanie stosunków handlowych. Potrzebne jest również nawiązanie stosunków publicystycznych. Publicystom polskim musi być ułatwione bezpośrednie wejście w kontakt z życiem tureckim. Informowani dotychczas o tem życiu wyłącznie przez prasę obcą, która, oczywiście, miała i ma zawsze na widoku interesy obce, a więc angielskie, francuskie lub niemieckie, nie mamy o tem życiu własnego, wyrobionego pojęcia. I, odwrotnie, publicystyka turecka zbyt mało wie o współczesnym życiu polskim.

Jeżeli zaś między Polską a Turcją ma trwać istotnie „wieczysta przyjaźń”, to trzeba ją oprzeć nie tylko o tradycje historyczne, lecz o nowoczesny fundament dobrego wzajemne-

go poznania się obu narodów zaprzyjaźnionych.

Jaxa.

Dochody i wydatki państwa.

Według tymczasowych zestawień kasowych, w w pierwszym półroczu r. b. dochody państwa wyrażają się w sumie 2,963,263 milionów marek, wydatki zaś w sumie 4,953,203 milj. marek. Deficyt za pierwsze półrocze wyniósł więc 1,989,940 milionów marek. Deficyt ten w poważnej części pokryty został wpływami ze sprzedaży biletów skarbowych, pożyczki złotej, a w szczególności złotych bonów skarbowych, w pozostałej części pożyczkami skarbu.

W dziale dochodów największe pozycje wykazują: min. skarbu — 1,387,053 milj. marek, w tem daniny publiczne 1,007,446 milj. mk., koleje żelazne — 1,081,458 milj. mk., min. rolnictwa i dóbr państwowych — 281,904 milj. marek, wreszcie poczta i telegraf — 127,926 milj. marek.

W dziale wydatków na pierwsze miejsce wysuwają się koleje żelazne — 1,709,431 milj. mk., wojsko — 1,505,212 milj. mk., i oświata — 404,283 milj. mk. następnie miejsce zajmują min. skarbu — 351,488 milj. mk., min. spraw wewn. — 223,514 milj. mk., oraz poczta i telegraf — 176,416 milj. mk.

Daniny publiczne.

Przyniosły 156 miliardów w I półroczu.

Według tymczasowych zestawień kasowych daniny publiczne za pierwsze półrocze przyniosły skarbowi sumę 1,007,446 milj. mk., w tem podatki bezpośrednie przyniosły 156,491 milj. mk., podatki pośrednie — 380,800 milj. mk., cła — 198,878 milj. mk., opłaty stempowe (należności) — 154,448 milj. mk., opłaty wywozowe — 13,620 milj. mk., wreszcie monopolowe państwowe i loterja — 101,110 milj. mk.

Ogłaszajcie się
w Słowie Kujawskim.

W sali teatru „Nowości” we Wtorek d. 31 lipca

Tylko jeden koncert sławnej śpiewaczki Królowej Operetki

WIKTORJI KAWECKIEJ

przy współudziale barytona opery warszawskiej

KONSTANTEGO KRUGŁOWSKIEGO

Przy fortepianie Prof. **Aleksander Piotrowski.**

Utwory muzyczne wyk. wszechświatowej sławy **Jadw. Zalewska.**

Nad program **W. Kaweckia** wykona swój znakomity Gwizd!!

Henryk Grabau wykona tańce klasyczne.

SZCZEGÓŁY W PROGRAMACH.

Bilety już są do nabycia w Księgarni H. Neumana, ul. Cyganka.

Co niesie dzień?

LIPIEC

28

SOBOTA

Dziś: Nazariusza, Bortwida m.

Słow.: Świętomira,

Jutro: 10 po Św. Marty panny.

Wschód słońca o g. 4.2

Zachód o g. 19.30

Wsch. księżycy o g. 19.38

Zachód o g. 3.38

Koncert na pomnik Szopena. Przypominamy, że jutro w parku Sienkiewicza nad Zgłowiączką będzie dany wspaniały koncert na rzecz budowy pomnika dla światowego mistrza tonów, a naszego rodaka, Szopena. W koncercie, jak to już donosiliśmy, weźmie udział orkiestra 14 pp., orkiestra Straży ogniowej i chór katedralny. Te znane trzy zespoły artystyczne będą się popisowały swoimi utworami od g. 4 do 7 popołudniu. Od widzimy podówczas park Sienkiewicza.

Z teatru. W poniedziałek 30 lipca odbędzie się w teatrze „Nowości” tylko jeden wieczór Józefa Ursteina (Pikusia.) z udziałem Marji Chaveau, Hanny Ordonówny, Henryka Szatkowskiego i J. Kagana. Bilety do nabycia w księgarni Neumana.

Zasiłki dla rodzin wojskowych. Niektóre komisariaty policji zbyt wolno załatwiają otrzymane terminowe polecenia służbowe w sprawach zasiłków dla rodzin osób, odbywających ćwiczenia wojskowe; sprawy te, w myśl rozporządzenia p. ministra spraw wewnętrznych, winny być załatwiane niezwłocznie. P. komendant policji polecił dopilnować, aby sprawy zasiłków dla rodzin rezerwistów były załatwiane jaknajszybciej, z zachowaniem wyznaczonego terminu.

Ćwiczenia wojskowe dla nauczycieli. Ministerjum spraw wojskowych, rozkazem z dnia 16 b. m., odroczyło do roku 1925 niekwalifikowanym nauczycielom szkół powszechnych w b. zaborze rosyjskim ćwiczenia wojskowe, odbywające się podczas wakacji.

Komu z rocznika 1902 i ile służy wojskowej będzie zaliczone. Wszystkim ochotnikom r. 1902, którzy służyli w następujących formacjach Wojsk Polskich: legjach pol., korpusie wschodnim, w wojskach pol. we Francji i Włoszech, dywizji gen. Zeligowskiego, w wojskach polskich na Syberji, na Murmanie, w Odesie i Finlandji oraz w P.O.W. będzie zaliczona służba wojskowa w następnym sposobie:

1) W stosunku 2:3, to znaczy za każde 3 miesiące służby zaliczyć 2 miesiące, jeżeli mają przynajmniej 2 miesiące służby na froncie.

2) W stosunku 1:2 (czyli za 2 miesiące służby zaliczyć 1 miesiąc), o ile mają 3 miesiące służby w formacji linijowej.

3) Wreszcie w stosunku 1:4 (za 4 miesiące służby zaliczyć 1 miesiąc), o ile pełnili służbę tylko w kancelariach i urzędach wojskowych lub też nie mają nawet 3 miesięcy służby linijowej. Dla wszystkich pozostałych, którzy nie podpadają pod pierwsze dwie kategorie, będzie stosowana kategoria 3-cia, wszystkim zaś ochot-

nikom i poborowym (pierwsza połowa 1902 r. pobrana w dniu 15 VIII 1922 r.) rocznika 1902, którzy zostali wcieleni do wojsk polskich w 1920 r. i służyli w nich po kilka miesięcy, służba nie będzie zaliczona, ponieważ byli oni powołani do służby wojskowej z polskiego ruszenia.

Pracownicy kolejowi. Liczbę pracowników kolejowych, która w dn. 1 stycznia 1922 r. wynosiła we wszystkich dyrekcjach 70,320 etatowych i 97,090 nieetatowych, razem 167,410, zmniejszono, jak dotychczas, do 67,099 etatowych i 96,605 nieetatowych, razem 163,904, co stanowi 10 i 3/10 pracowników na jeden klm. eksploatacyjnej długości, a po potrąceniu 10,000 pracowników na linie wązkotorowe, 9 i 3/10 na kilometr.

Z Wisły. Z powodu płytkiej wody statki pasażerskie z Warszawy przychodzą z wielkim opóźnieniem.

Osobiste. Sędzia pokoju II. okręgu p. Jarnuszkiewicz zachorował. Zastępuje go ławnik sądowy p. Bednarski.

Z targu. Ceny targowe w dniu 27 b. m. były następujące: korzec żyta 250,000 mk., pszenica 460,000 mk., jęczmień 250,000 mk., ziemniaki 80,000 mk., funt masła 13,000 mk., mendel jaj 14,000 mk., litr mleka 2,500 mk.

Miejsce kąpielowe. W celu uniknięcia wypadku w kąpeli Wiślanej, Magistrat oznaczył szczegółowo tkami miejsce, gdzie jest dozwolona kąpiel.

Plantacje miejskie. Donoszą nam, że w wielu miejscach paliki ochronne przy młodych drzewkach zostały skradzione. Drzewkom tym grozi zniszczenie.

Śmierć lekarza. W ub. niedzielę zmarł nagle w Ciechocinku lekarz pułk. dr. Adam Modrzejewski, b. dyrektor Instytutu higienicznego w Warszawie, ostatnio kierownik wojskowego Instytutu sanitarnego, jeden z wybitniejszych polskich bakterjologów.

Wiechał w okno. W dniu 26 lipca rzeźnik Kowalski, przejeżdżając ulicą Cyganką, najechał na dom № 25 i dyszlem wybił szybę wartości 150,000 marek.

Nożowcy wrocławscy Włocławek się europeizuje, bo ma już swoich nożowców. Wieczorem dnia 25 lipca przy ul. Żabiej bracia Dobrzeleccy napadli na Jana Zakrzewskiego zam. przy ul. Królewieckiej 52 i pokrajalali go nożami. Pokaleczony został odwieziony na opatrunek do szpitala św. Antoniego.

Konfiskata. Policja rejonu wioski Szewo (pow. Włocławski) skonfiskowała włóścianinowi Czesławowi Bronowskiemu fuzję, na którą nie posiadał zezwolenia władz.

Kradzieże. Z młyna p. I. Korprowskiego we wsi Nowy-Młyn (gm. Kłóbka) skradziono pas skórzany wartości 2,000,000 mk.

— W Dolnym-Szpetalu z mieszkania p. Poznańskiego złodzieje skradli różne rzeczy ogólnej wartości 2,000,000 mk.

TELEGRAMY.

Rozruchy w Dreźnie.

WIEDEŃ, 27.7. (Pat.) „Neue Freie Presse“ donosi z Dreżna: Bezroboczy usiłowali wywołać tu rozruchy. Policji udało się jednakże plany te udaremnić.

Mussolini a związki zawodowe.

RZYM, 27.7. (Pat.) Odbywające się tu narady między Mussolinim a delegatami jeneralnej konfederacji pracy stanowią pierwszy krok na drodze połączenia C.G.T. z socjalistami jednoliciowymi („Unitaires”) i stworzenia narodowej partii pracy.

Podrożenie taryfy pocztowej w Austrii.

WIEDEŃ, 27.7. (Pat.) Z dniem 1 sierpnia podwyższona będzie taryfa pocztowa o 50 procent.

Pelak na służbie komunistów.

MOSKWA 25-go lipca. (P. A. T.) Pierwszym sekretarzem przedstawicielstwa Związku republik socjalistycznych w Anglii mianowany został kierownik polskiego oddziału „Narkomindia” Bitner. Przedstawicielami na polsko-rosyjską konferencję w sprawie umowy konsularnej, wyznaczeni zostali ze strony związku republik Lorenz i Pergament.

Narodowa partja pracy.

WIEDEŃ, 27.7. (P.A.T.) „Neue Freie Presse“ donosi z Rzymu: W ub. środę wieczorem Mussolini przyjął przedstawicieli związków zawodowych. Mussolini w toku rozmowy zapytał, czy związki zawodowe byłyby skłonne przekształcić się w partję robotniczą na wzór angielskiej Labour Party. Partja taka otrzymałaby prawdopodobnie podsekretariat w mającym się utworzyć ministerjum gospodarki. Konferencja na ten temat nie doprowadziła jednakże do pozytywnych wyników. Przewodniczący związków zawodowych podkreślił wobec Mussoliniego, że wzór angielskiej Labour Party nie może być zastosowany we Włoszech, gdzie stosunki są odmienne od angielskich.

Propaganda habsburska na Węgrzech.

WIEDEŃ, 27.7. (Pat.) „Neue Freie Presse“ donosi z Budapesztu:

Na czwartkowym posiedzeniu zgromadzenia narodowego lewicowy radykał Horwath, zainterpelował rząd w sprawie propagandy habsburskiej. Wskazał on stanowisko małej i wielkiej ententy wobec sprawy usiłowań przywrócenia dynastji Habsburgów i zapytał, czy jest możliwym, aby Węgry uprawiały propagandę dla dynastji, która była przyczyną ruiny kraju. Minister sprawiedliwości Nagy odpowiedział, że rząd uważa propagandę habsburską za chybioną. Kwestja habsburska nie jest dziś aktualną, trudno zaś wyznaczyć granicę między propagandą a oznakami sympatji.

Komitet dla walki z głodem.

MOSKWA, 27.7. (P. A. T.) Komitet dla walki z głodem rozwiązano, powstał natomiast komitet dla podniesienia ekonomicznego i rolniczego kraju i dla zabezpieczenia przed głodem. Nowy ten komitet utrzymywać będzie stały kontakt z zagranicznymi organizacjami pomocy dla Rosji i normować będzie ich działalność.

Wilno w sprawie Kłajpedy

WILNO (AW). Wodec zbliżającej się decyzji Rady Ambasadorów w sprawie Kłajpedy, i związanej z nią sprawy żeglugi na Niemnie, wszystkie większe instytucje wileńskie, jak: Rada Ekonomiczna, Związek Ziemian, Związek Właścicieli Banków, oraz wszystkie Banki wysłały depesze do prezydenta Rady ministrów, marszałków Sejmu i Senatu oraz ministra spraw zagranicznych, celem zwrócenia uwagi wszystkich tych czynników na ważność decyzji Rady Ambasadorów dla województw kresowych, a w szczególności dla ziemi wileńskiej i wszystkich terenów, ciągnących ku Wilnu. Depesze te podkreślają, że brak najbliższego wyjścia ku morzu przez Kłajpedę, oraz niemożliwość korzystania z drogi wodnej Niemna, oddziałują fatalnie na rozwój gospodarczy ziemi wileńskiej, powodując olbrzymie straty dla przemysłu, handlu i rolnictwa.

Kwestja Jaworzyny.

PARYŻ, 26.7. (Pat.) Rozpatrywane przez Radę Ambasadorów kwestji Jaworzyny odroczone zostało do piątku.

Zajęcie fabryk.

DUSSLORF, 26.7. Pat. —R. P. Francuzi zajęli wczoraj wszystkie fabryki, należące do „Bochumverein“.

Sprawa Kłajpedy.

PARYŻ, 27.7. (Pat.) Wiadomości, wedle których osiągnięte zostało porozumienie w sprawie Kłajpedy, są przedwczesne. Komisja do statutu kłajpedzkiego zakończyła prace nad redakcją statutu, który przedstawiony zostanie w piątek Radzie Ambasadorów. Rada Ambasadorów po zbadaniu statutu poda go do wiadomości delegatów litewskich.

Prześladowania litewskie.

WILNO. AW. Wileńskie biuro informacyjne podaje z Kowna, że dotąd jeszcze w więzieniach kowieńskich pozostaje około 200 więźniów politycznych Polaków. Warunki, w jakich znajdują się ci więźniowie, są w dalszym ciągu nie do zniesienia. Wszelkie interwencje przedstawicieli Ligi Narodów, do których wystosowano szereg petycji, okazały się bezowocne, gdyż rząd litewski nie ulżył doli więźniów Polaków.

Jest rzeczą znaną, że ogromna liczba więźniów pozostaje w więzieniu od szeregu lat bez sądu. Według danych które zresztą nie obejmują wszystkich więźniów Polaków, w więzieniu kowieńskim jest Polaków, skazanych na dożywotnie więzienie — 17, skazanych na lat 20 — 1, na 15 lat — 10, na 10 lat — 5, na 8 lat — 3, na 6 lat — 2, na 4 lata — 12, na 3 lata — 3, na 2 lata — 1, bez sądu odbywa karę zgorą 40.

KILKUWIERSZÓWKI.

Z POLSKI I O POLSCE.

× W Łodzi rozwija się nowa fala strajków. W kilku wielkich fabrykach, jak Szajblera, Gromana i Geyera robotnicy znowu porzucili pracę. Tym razem ma się do czynienia z wyraźną agitacją komunistyczną.

× Wice marszałek Sejmu, p. Osiecki został mianowany ministrem reformy rolnej. Utworzono nowe ministerjum.

× We Włodawie utworzono wielki obóz wakacyjny dla chłopców. Obozem zarządza Y. M. C. A. Jest

to więc propaganda religijna w duchu nieprzyjaznym Kościołowi Katolickiemu.

× Nadzwyczajnym komisarzem do walki z drożdżną mianowano p. Andrzeja Bajdę, dyr. Zw. ekonomicznego kółek rolniczych.

× W dniu 26 b. m. przybyła do Warszawy wycieczka studentów czeskich w celu zwiedzenia stolicy i jej okolic. Akademyki czeski gościć będą 3 dni.

× Obroty czekowe P. K. O. do szły w pierwszym półroczu r. b. do sumy 12 kwadrylionów marek, z czego 65 1/2% przypada na obroty bezgotówkowe.

Z CAŁEGO ŚWIATA.

× Księżniczka Jurjewskaja, córka cara Aleksandra II, rozpoczęła występ jako śpiewaczka na estradzie jednego z londyńskich Variete.

× Znany uczonek włoski, profesor prawa państwowego na uniwersytecie rzymskim Enrico Ferri, który swego czasu był jednym z współzałożycieli włoskiej partii socjalistycznej, został obecnie wykluczony z czwartej organizacji z powodu swych sympatii dla faszyzmu.

× W Doorn (Holandia) nieznanymi zbrojnymi w ostatnich kilku tygodniach ograbili pałac b. cesarza Wilhelma, zabierając wiele rzeczy pamiątkowych i unikatów, które Wilhelm I kolekcjonował.

× Trybunał Moskiewski rozpatrywał sprawę b. oficerów, oskarżonych o szpiegostwo (!) na rzecz Polski. Trzej główni oskarżeni, a mianowicie: por. Pietkiewicz, pułkownik Rjeszczyk i Akulow zostali skazani na karę śmierci, pozostali — na kary więzienne.

× W Niemczech w wyborach na

zjazd metalowców komunisci zwyciężyli na całej linii, nawet w takich okręgach, w których, zdawało się dotychczas, że mają większość socjaliści, jak Hamburgu, Bremie, Kolonii, Fryburgu, Frankfurcie i Szczecinie.

× Berlińska Rada miejska wniosła na porządek dzienny wniosek nagły do magistratu, aby ten zapobiegł katastrofie żywnościowej, jaka zagraża Berlinowi.

× Prezydent policji drezdeńskiej zakazał na 29 lipca r. b. wszelkich zgromadzeń pod gołym niebem.

× Niemiecka pożyczka złota ma być rozpisana na lat 12 przy 5 proc. oprocentowaniu. Najmniejszy odcinek opiewać będzie na 5 dolarów, albo 21 marek złotych.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 27. VII.

Funt angielski	666.500
Dolar	145.000
Frank szwajcarski	25.900
Frank francuski	8.520
Korona czeska	4.330
Korony austriackie (100)	204
Marka niemiecka	0.20

Z kolonji letnich w Ciechocinku.

Wydział Szkolny Magistratu m. Włocławka organizuje corocznie kolonje letnie dla słabych i chorowitych dzieci. W tym roku przez miesiąc lipiec korzysta z kolonji letnich w Ciechocinku 45 chłopców z Włocławka, a przez sierpień korzystać będzie z 50 dziewczynek. Wielkiem dobrodziej-

stwem dla dzieci są te kolonje. Bezpłatne kąpiele dodatkowo wpływają na zdrowie słabych dzieci, obfite pożywienie wzmacnia ich organizm. Dzięki usilnym zabiegom głównego organizatora kolonji, kierownika Wydziału Szkolnego przy Magistracie p. Markowskiego dzieci są dobrze odżywiane: otrzymują 4 razy dziennie posiłek, w tem trzy razy w tygodniu mięso, a codziennie na podwieczorek pożywną kakao w obfitych porcjach, mają też młodzi kuracjusze dobrą opiekę, gdyż zaangażowane do tego przez Wydział Szkoły p. Stefanja Przeradzka, Janina Zaleska i Władysława Sultana gorliwie dbają o dobro moralne, odżywianie dobre i zdrowie dzieci. Pod okiem opiekunek i przypadkowo w towarzystwie piszącego to, który, spędzając w tych stronach wakacje, odwiedzał swych małych z Włocławka parafjan, chłopcy jednego dnia zwiedzili też, innego warzelnię sali, to znów odbyli wycieczkę do Raciążka. W Raciążku znany ze swej gościnności proboszcz ks. Paweł Guranowski bardzo mile przyjął wycieczkę, pokazał pamiątki starożytnego kościoła i ruiny zamku, dawnej siedziby biskupów Kujawskich.

Słowem dzieci przyjemnie i pożytecznie dla zdrowia spędzą czas wakacyjny. Za organizowanie kolonji Wydziałowi Szkolnemu Magistratu należy się ze strony dzieci i ich rodziców szczerza wdzięczność.

Ks. J. Straszewski.

Wygrane stajen podług wypłat właścicielom.

H. ks. Lubomirski	57,570,000 mk.,
L. J. bar. Kronenberg	53,190,000 mk.,
H. Towarnicki	34,920,000 mk.,
S. Ostoia-Ostaszewski	28,230,000 mk.,

M. Berson 26,740,000 mk., Spółka hodowlana 23,690,000 mk., J. Grzybowski 22,200,000 mk., S. Ender i J. Sosnowski 21,750,000 mk., A. Wolański 19,770,000 mk., A. hr. Morstin 16,260,000 mk., M. Róg 15,360,000 mk., K. Lebowski 14,100,000 mk., ulani Krechowiccy 13,140,000 mk., I. hr. Mielżyński 11,970,000 mk., J. Hulewicz 10,800,000 mk., ulani Jazłowieccy 9,810,000 mk., J. hr. Czarnecki 8,450,000 mk., A. Olszowski 8,340,000 mk., C. Morawska 5,670,000 mk., E. Heyman 5,400,000 mk., stajnia Hippos 5,160,000 mk., K. Dzierzbicki 4,950,000 mk., J. hr. Czarnecki i J. hr. Alvensleben-Schönborn 4,650,000 mk., K. Niemojewski 4,500,000 mk., Z. Jaworski 4,110,000 mk., W. Świącicki 3,810,000 mk., T. Falewicz 3,150,000 mk., J. bar. Heinzel 2,400,000 mk., W. Charlupski 2,370,000 mk., st. Ktery-Szepietów 1,950,000 mk.

ANALIZY moczu, płwocin krwi (r. Wassermana), spermy i t. p. na tryper, syfilis i inne choroby.
Laboratorium Magistra B. Osowskiego
WŁOCŁAWEK
3-Maja 13, II-gie piętro.

Księgarnia Powszechna
POLECA
świeżo nadeszłe w wielkim wyborze:
ŚWIECE
woskowe, półwoskowe i stearynowe różnych wielkości
LISTWY DO RAM
Oprawa obrazów na miejscu.

Warszawski Magazyn Ubiorów Męskich
ANTONIEGO MIESZALSKIEGO
w WŁOCŁAWKU ul. Warszawska 15.
Poleca duży wybór garniturów we wszystkich kolorach, garniturków dzieciennych bluz i spodni do pracy.
Ceny konkurencyjne.

BILANS
Kujawskich Zakładów Rolniczo-Przemysłowych
w WAGAŃCU, Sp. Akc.
na dzień 1 Stycznia 1923 roku.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY	
Gotowizna w kasie	15,721,50	Kapitał zakładowy	60,000,000,—
Papiery % %	3,000,000,—	" zapasowy	1,343,250,—
Dostawcy	53,164,388,48	Weksle	4,000,000,—
Ruchomość	5,813,647,50	Odbiorcy	47,063,210,90
Nieruchomość	76,939,485,—	Wierzyciele	54,587,950,—
Maszyny	47,378,383,92	Czysty zysk	26,633,695,50
Towary	5,484,670,—		
Koks	1,272,000,—		
Smary i oliwa	102,810,—		
Węgiel	457,000,—		
	<u>193,629,106,40</u>		<u>193,628,106,40</u>

R-k Strat i Zysków

Koszty organizacyjne	2.749.559,—	Zysk na przemiale	15.461.327,—
" handlowe	14.289.286,30	" " towarach	54.145.507,—
Faktury	11.150,—		
Utrzymanie motoru	12.825.926,—		
" koni	2.737.740,—		
Wyplacone proc.	6.585.971,20		
Asekuracja	3.503.496,—		
Czysty zysk	<u>26.633.695,50</u>		<u>69.606.834,—</u>
	<u>69.606.834,—</u>		

KOMITET
I-szej Kujawskiej Wystawy Rolniczo-Przemysłowej
we Włocławku
niniejszem zwraca się do Sz. Mieszkańców m. Włocławka z prośbą o łaskawe zgłaszanie wolnych pokoi na czas trwania Wystawy t. j. od dnia 15 do 19 sierpnia b. r. za następującą opłatą za dobę:
I. kat. pokój z jednym łóżkiem 30.000 mk.,
II. " " " " " 20.000 mk.,
za dodatkowe łóżko 100 procent więcej.
Zgłoszenia przyjmuje sklep p. H. MÜHSAMA w miejscu, ulica Kościuszki.
Termin przyjmowania zgłoszeń upływa z dniem 10. VIII. 1923 r.

ZNIECZULAJĄCY
BALSAM BELGIJSKI
z kogutkiem usuwa
Bóle artretyczne i reumatyczne.
Sprzedają apteki i składy apteczne.

Choroby żołądka, kieszek, nerek, obstrukcje, hemoroidy i t. p.
radykalnie leczą
Szwajcarskie gorzkie zioła
Dr. Bauera — oryginalne z marką „Kogut”.
Sprzedają apteki i składy apteczne.

Do Matek! Pamiętajcie, że najracjonalniejszą przysypką dla dzieci jest puder „**Dzidzi**”, utrzymujący ciało dziecka w zupełnej hygienie. Usuwa zaczerwienienia i stan zapalny skóry. Sprzedają apteki i składy. Wyrób polski.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Bliznięta, chłopiec i dziewczynka 3 miesięczne nie chrzczone oddam na własność. Wiadomość w administracji Słowa.

Potrzebny kerepetytor na wieś, na miesiąc sierpień. Wiadomość w biurze L. Markowskiego. Włocławek Kościuszki № 1.

W wagonie na stacji kolejowej w Toruniu skradzione zostały mi paszport i książka wojskowa na imię Wolfa Grosmana.

POWIATOWA KASA CHORYCH WE WŁOCŁAWKU

podaje do wiadomości, że na mocy decyzji Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w Warszawie z 19 lipca 1923 r. L. 496/23 obowiązują **od dnia 1 sierpnia 1923 r.** aż do odwołania następujące dalsze grupy zarobkowe:

Grupa zarobkowa	DLA ZARABIAJĄCYCH			Płaca ustawowa dzienna	Składka tygodniowa			Składka miesięcznie		
	DZIENNIE	albo tygodniowo	albo miesięcznie		Całość	Z czego od pracodawcy	Zaś od ubezpieczonego	Całość	Z czego od pracodawcy	Zaś od ubezpieczonego
XXIV	ponad 24.000 do 30.000	ponad 144.000 do 180.000	ponad 600.000 do 750.000	27.000	12.285	7.371	4.914	52.650	31.590	21.060
XXV	30.000 36.000	180.000 216.000	750.000 900.000	33.000	15.015	9.009	6.006	64.350	38.610	25.740
XXVI	36.000 42.000	216.000 252.000	900.000 1.050.000	39.000	17.745	10.647	7.098	76.050	45.630	30.420
XXVII	42.000 44.000	252.000 264.000	1.050.000 1.100.000	43.000	19.565	11.739	7.826	83.850	50.310	33.540
XXVIII	44.000 46.000	264.000 276.000	1.100.000 1.150.000	45.000	20.475	12.285	8.190	87.750	52.650	35.100
XXIX	46.000 48.000	276.000 288.000	1.150.000 1.200.000	47.000	21.385	12.831	8.554	91.650	54.990	36.660
XXX	48.000 50.000	288.000 300.000	1.200.000 1.250.000	49.000	22.295	13.377	8.918	95.550	57.330	38.220
XXXI	50.000 52.000	300.000 312.000	1.250.000 1.300.000	51.000	23.205	13.923	9.282	99.450	59.670	39.780
XXXII	52.000 54.000	312.000 324.000	1.300.000 1.350.000	53.000	24.115	14.469	9.646	103.350	62.010	41.340
XXXIII	54.000 56.000	324.000 336.000	1.350.000 1.400.000	55.000	25.025	15.015	10.010	107.250	64.350	42.900
XXXIV	56.000 58.000	336.000 348.000	1.400.000 1.450.000	57.000	25.935	15.561	10.374	111.150	66.690	44.460
XXXV	58.000 60.000	348.000 360.000	1.450.000 1.500.000	59.000	26.845	16.107	10.738	115.050	69.030	46.020
XXXVI	60.000 i wyżej	360.000 i wyżej	1.500.000 i wyżej	61.000	27.755	16.653	11.102	118.950	71.370	47.580

TABELA OBLICZANIA ŚWIADCZEŃ W NATURZE

ważna od 1-go sierpnia 1923 r. aż do odwołania.

Kategorie ubezpieczonych	Utrzymanie miesięczne	Ubranie miesięczne	Mieszkanie miesięczne	Świadczenia osób trzecich miesięcznie
Służące	135.000	—	—	67.500 tylko dla służących, mających styczność z klientelą u osób wolnych zawodów i praktykujących w domu.
Służący, lokaje, stangreci, odźwierni, szoferzy	180.000	67.500	—	135.000
Nauczycielki, gospodynie, damy do towarz.	225.000	—	—	—
Dozorcy:				
a) domy mniejsze,	—	67.500	675	22.500
b) „ średnie,	—	„	„	45.000
c) „ większe.	—	„	„	67.500
Terminatorzy	135.000	—	—	—
Służba hotelowa	180.000	67.500	—	135.000
Kelnerzy	180.000	—	—	—

Włocławek, dnia 24.7.1923 roku.
L. dz. 895/23.

Komisarz Powiatowej Kasy Chorych w Włocławku
w z. (-) L. WINOGRODZKI.